Выходить у Львовѣ що дня (кромъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованы.

Реклямаціи неопечатаеѣ вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлыи рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлыи рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 189. Субота 24 серпня (5 вересня) 1891. Рôкъ I.

Охоронки для сѣльскихъ дѣтей и сѣльскî кухнѣ.

Не ма нѣчого злого, що бы на добре не вышло. Дехто бере за зле жѣнкамъ, що они хотять поставитись на ровнѣ зъ мужчинами и „еманципують ся“. Мы не належимо до тыхъ що видять въ тôмъ щось, не скажемо вже злого, але хочь бы лишь щось чудацкого, бо уважаемо рухъ жѣночій за природный и конечный выплывъ зъ теперѣшныхъ обставинъ, теперѣшного устрою суспôльности и духа часу. Инша рѣчь була бы, коли бы намъ прийшлось вôдповѣсти, чи мы годимось на кождый напрямъ того руху. Но о тôмъ не хочемо тутъ розводитись. Для примѣру лишь скажемо, що намъ що найменше дивнымъ выдае ся, коли руске жѣноцтво, котре доси не выбороло собѣ навѣть найнизшои школы жѣночои, домагае ся не то вже заведеня женьскои ґімназіи, але навѣть допущеня до студій на университетѣ. Ну, щожъ робити; така вже натура людска, що робимо то, що видимо, що роблять другî. Але и въ тôмъ вже поступъ, що видимо бодай роботу другихъ и собѣ до неи беремо ся, бо хочь та робота може бути на разѣ и не конче добра, такъ не ма нѣчого злого що бы на добре не вышло.

Выходячи зъ повысшои засады, не запускаемо ся въ критику руху середъ нашого жѣноцтва, але хочемо звернути увагу на дѣйстно практичну гадку, яку пôднесено на вѣчу рускихъ женщинъ въ Стрыю. Панѣ Кобриньска поставила на нѣмъ внесене, щобы по нашихъ селахъ заводити охоронки для сѣльскихъ дѣтей и спôльнî кухнѣ въ часѣ тяжкои роботы въ лѣтѣ. Якъ то внесене було мотиноване, знають вже нашî читателѣ изъ справозданя о тôмъ вѣчу, а такъ само знають якъ его порѣшено: признано потребу охоронокъ, але сказано, що нема на то фондôвъ; що до справы кухонь сѣльскихъ постановлено вôднести ся до радъ провінціональныхъ и звернути взагалѣ ихъ увагу на сî важнî справы.

Нема що казати, що обѣ сî справы суть для сѣльского люду дуже важнî, але все таки здаесь намъ, що зъ обохъ нихъ есть справа охоронокъ для сѣльскихъ дѣтей далеко важнѣйшою, якъ справа кухонь и длятого хочемо о нѣй трохи обширнѣйше поговорити. Нашî гадки о сѣй справѣ не будемо убирати въ систему наукову и доказувати, якъ она представляесь намъ н. пр. зъ погляду „еманціпаційно-економічного“, „загально гуманного“ та „національного“, бо се на нѣчо не здасть ся. Намъ не розходить ся о теоретичне балакане, але о практичный хосенъ и для того хотѣли бы мы зъ практичного становища сю справу бодай коротенько розобрати.

Погляньможъ, чи практика выказуе потребу охоронокъ для дѣтей у насъ по селахъ? На то дасть ся коротко вôдповѣсти: практичне житє показуе ту потребу. Дуже часто бувае у насъ, що родичѣ выбираючись въ поле, лишають самыхъ дѣтей дома. Коли они ще зовсѣмъ маленькî, то замыкають ихъ въ хатѣ, а самî вôдходять. Зъ того бувае неразъ таке, що дѣти въ хатѣ бавлять ся сѣрниками и пôдпалюють хату зъ середины, та закимъ прийде помôчь и самî гинуть въ огни. Колижъ дѣти трохи старшî и нерôвного вѣку иногдѣ бувае ще и дитина въ колысцѣ, то родичѣ, выходячи, лишають молодшихъ дѣтей и цѣле ґаздôвство на старшу дитину а часомъ ще кажуть ѣи споглядатись и на хату сусѣда, котрый разомъ зъ ними вышшовъ. Дѣти, якъ звычайно дѣти, бѣгають та пустують, розбивають собѣ головы, калѣчать ноги та руки, а молодшî вôдъ нихъ, зъ браку дозору, дуже часто гинуть або калѣчѣють: дитина або утопить ся чи то въ потоцѣ чи въ керници або навѣть и въ цебрику, попече ся зломить собѣ ногу, а маленьку покусае песъ, пôдре котъ або навѣть свиня вôдгрызе руку чи ногу, коли вже таки не зовсѣмъ заѣсть. Отъ такъ представляесь у насъ станъ рѣчей въ практицѣ. О моральнôмъ и духовôмъ веденю дѣтей не ма вже и бесѣды При такôмъ станѣ просвѣты, яка есть нинѣ у насъ, родичамъ навѣть о то веденє не ходить, они не чують его потребы и не домагають ся его, але бракъ надзору фізичного надъ дѣтьми вôдчувають дуже и певно радо бы его въ часѣ робôтъ приняли, кобы лишь якій знайшовъ ся.

9

Чародѣйный кафтанъ.

(Дальше.)

Панъ Аґостонъ вже бувъ десь щезъ; оденъ вôзникъ знавъ лишь тôлько розказати, що вôнъ казавъ вести ся возомъ до Вацова, де мавъ вôддану доньку, бо мало говоривъ, а дуже клапавъ зубами; лишь тôлько можна було вырозумѣти зъ его бесѣды, що вже бôльше не покаже ся въ Кечкеметѣ. Коли нашî попасли коней и напоѣли, та выбрали ся въ дорогу до дому, вже ся темнѣло; дымъ зъ коминôвъ мѣшавъ ся зъ мракою, жабы погано квакали въ пештеньскихъ калабаняхъ, (тамъ, де теперь площа коло зелѣзного моста), въ Будѣ на мінаретахъ [1]) дерли ся турецкî духовники такъ, що ажъ годѣ було вытримати, а зъ старои пештеньскои палаты вылѣтали якъ тî духи одна сова за другою. Лишь десь далеко въ якôмсь селѣ голосивъ плачливо христіяньскій дзвôнъ. Мрака була червонавобѣла якъ свѣжо выдоене молоко, трохи прозора, такъ що зъ поза неи выглядали якîсь нѣбы то злосливо насмѣваючи ся жмиѣ, що бороли ся зъ собою, то знову якîсь чудачнî звѣрѣ або духи, що уносились надъ болотами. На небосклонѣ виднѣлась одна однѣсенька тяжка темно-синя хмара.

Коли вже поминули були пештеньскî домы и зъ тяжкою бѣдою выдобули ся зъ багонъ по тамтôмъ боцѣ Гатваньскои дороги, то вôзъ Крістона мало що не загрязъ въ копанцѣ, що служила до бѣленя полотна, высунулась наразъ хмара и зъѣла мѣсяць, котрый щезъ десь въ нѣй такъ, якъ великій срѣбный талярь у синôй панчосѣ. Зробилось трохи темнѣйше; на дрѣмаючу природу налягла якась торжественна мелянхолійна тишина. Лишь немащенî возы скрипѣли, або запѣявъ когутъ десь въ пештеньскихъ теніяхъ. Конямъ не хотѣло ся вже тягнути, вôзники кляли а раднî задумавшись глубоко, сидѣли побôчь себе и не обзывались. А всежъ таки могли були обмѣнятись гадки, бо они були однаковî. Коли оденъ сказавъ: „Зъ чимъ же мы теперь приѣдемо до дому? Зъ великимъ нѣчимъ?“ то другій вдивившись въ темну нôчь, вôдповѣдавъ: „Я волѣвъ бы теперь псомъ бути, якъ кечкеметскимъ сенаторомъ“. Третій пôднѣсъ похилену голову, та зôтхнувши додававъ: „За сто воловъ и пятьдесятъ коней зеленый кафтанъ — добре зъярмаркували“. А вôдтакъ знову замовкли и знову вдивлялись навперѣдъ себе въ бѣлу мраку, зъ котрои теперь пôднимались найчудачнѣйшî чудовища. Наразъ зъ поза того валу мраки выступивъ якійсь духъ, таки вже справдешный, не такій якъ тамтî другî, та станувъ передъ конѣ.... а его тѣнь посувалась по дорозѣ. Конѣ, що ишли попереду, пристанули. Вôзникъ поглянувъ. Давъ ся почути наразъ якійсь мягкій жѣночій голосъ: „Станьте!“

Инокай, що бувъ католикъ, ажъ перехрестивъ ся: „Всякое диханіе да хвалитъ Господа!“

— Хто тамъ? — спытавъ Крістонъ.

— То я, Цінна, циганка. Возьмѣть мене скоренько на вôзъ.

Зъ разу перепудивъ ся бувъ лишь Инокай, але теперь вже налякались ажъ на смерть и Крістонъ и Пороснокій. Навѣть самъ старшій начальникъ, що ѣхавъ другимъ возомъ, скочивъ зъ воза. „А ты зъ вôдки тутъ взяла ся, ты вороно?“

— Я втекла! — вôдповѣла Цінна коротко.

— О то и розходить ся, чого ты утекла.

— Бо менѣ навкучилось.

— Ахъ ты песя печѣнко! — крикнувъ Крістонъ та почухравъ ся въ потылицю. — А ты знаешь, що насъ черезъ тебе повѣшають? Пойдешь заразъ зъ вôдси! Падоньку мôй! Що намъ теперь робити? Що дѣяти?

— Треба ѣи назадъ вôдвести, — казавъ и Пороснокій.

Свѣтячій кружокъ мѣсяця выкотивъ ся теперь зъ поза хмары и освѣтивъ красну дѣвчину. Ѣи пишнî сукнѣ були зовсѣмъ заталяпанî, чоботы заболоченî, спôдниця въ багнѣ, черезъ котре она бродила, таки зовсѣмъ замочила ся.

[1]) Высокî, тонкî вежѣ при турецкихъ божницяхъ або мошеяхъ.

Коли отже говоримо о охоронкахъ для дѣтей по селахъ, то по нашôй думцѣ не треба тутъ мати на оцѣ такѝ охоронки якѝ суть по мѣстахъ, де дѣти крôмъ фізичного надзору маютъ такожъ и проводъ моральный, та приготовляють ся поволи до школьнои науки. Певно, що такѝ охоронки були бы дуже добрѝ, але на такѝ нема анѣ вôдповѣдныхъ фондôвъ, анѣ — що есть ще бôльшою перешкодою до ихъ заводженя — вôдповѣдныхъ особъ. Фізичный надзôръ однакожъ не бувъ бы сполученый зъ такъ великими трудностями, а все таки приносивъ бы хосенъ. Знаемо н. пр., що въ декотрыхъ сторонахъ на Мазурщинѣ, самѝ селяне безъ всякои принуки позаводили вже зъ давенъ давна такѝ надзоры у себе. По кôлькохъ господарѣвъ лишають тамъ свои дѣти въ часѣ робôтъ въ поли пôдъ надзоромъ якои старшои жѣнки, котру спôльно оплачують, зносять дѣти до неи и харчь для дѣтей, та выбирають ся вже вôдтакъ спокôйно на роботу.

Отъ такій надзôръ давъ бы ся и унасъ зъ невеликимъ трудомъ и безъ великихъ коштôвъ завести, лишь треба бы, щобы хтось взявъ ся его орґанізувати. Поволи можна бы той надзôръ зорґанізувати, уняти его въ якусь систему и надати напрямъ вôдповѣдный поступови часу. Однакожъ до такои роботы треба бы и участи та помочи школы и такого посвященя, якимъ перенявъ ся бувъ въ Швайцаріи Верлі, коли орґанізувавъ школу роботы.

Труднѣйша, видить ся намъ, була бы рѣчь зъ заводженемъ спôльныхъ кухонь. Въ чôмъ якъ въ чôмъ, але въ ѣдѣ спôлка — якось дуже трудна до переведеня. Але и тутъ далось бы може щось практичного придумати. Однакожъ по нашôй думцѣ потреба спôльныхъ кухонь показуесь у насъ ще не такъ дуже по селахъ, якъ скорше по мѣстахъ и мѣсточкахъ де сотки робôтникôвъ и зарôбникôвъ затроють ся всякою поганею, котру имъ доставляють вызыскувачѣ жиды вôдбираючи имъ дуже часто одною рукою той гôрко запрацьованый ними грôшь, котрый имъ дали другою.

Отъ сихъ кôлька гадокъ уважали мы за вôдповѣдне подати пôдъ розвагу тыхъ, що постановили собѣ заниматись долею нашого народу. Може и они такожъ до чого придадуть ся.

Зъѣздъ монархôвъ въ Шварценавъ.

Дня 3 вересня раненько прибули Є. Вел. Цѣсарь, саскій король и саскій князь Юрій умыснымъ поѣздомъ зô Шварценавъ до Горнъ, на стрѣчу нѣмецкому Цѣсареви, Вільгельмови, де на зелѣзничнôмъ дворци очѣкували на Ихъ приѣздъ: великій конюшій кн. Турнъ-Таксісъ, міністры вôйны и краевои обороны. Поѣздъ прибувъ о годинѣ $7^1/_2$ рано. Є. Вел. Цѣсарь мавъ на собѣ полевый уніформъ ґенеральскій, саскій король уніформъ свого австрійского полку драґонôвъ, а князь Юрій уніформъ свого австрійского полку пѣхоты. Тымъ самымъ поѣздомъ прибули до Горнъ такожъ архікнязѣ: Кароль Людвикъ и Францъ-Фердинандъ де Есте, ґенералъ-адъютанты Его Вел. Цѣсаря, ґр. Кальноки и кн. Віртемберґъ. Саскій король розмавлявъ зъ міністрами вôйны и обороны краевои, почôмъ Его Величество Цѣсарь и король саскій а такожъ архікнязѣ и князь Юрій удали ся до почекальнѣ, а вôдтакъ на перонъ. О $^3/_4$ на 8 въѣхавъ на дворець спеціяльный дворскій поѣздъ зелѣзничій, зъ котрого швиденько зôскочивъ нѣмецкій Цѣсарь въ уніформѣ австрійско-угорского полку гузарôвъ и зъ гузарскою каскою на головѣ. Є. В. Цѣсарь скорою ходою пôдôйшовъ до Свого Дост. Гостя и оба Монархи повитали ся сердечными обôймами и триразовымъ цѣлованемъ, а вôдтакъ ще разъ горячо витались. Вôдтакъ повитавъ Цѣсарь Вільгельмъ сердечно саского короля, князя Юрія и архікнязѣвъ. По взаемнôмъ представленю членôвъ дворскихъ почотôвъ, розмавлявъ Є. Вел. Цѣсарь Австріи зъ ґен. Капрівімъ, а нѣмецкій Цѣсарь зъ ґр. Кальнокимъ, міністромъ вôйны и обороны краевои, а такожъ розмавляли оба Монархи и зъ иншими членами свиты.

Хочь повитане було коротке, по войсковому однакъ мало цѣху великои сердечности, яка е лишь тамъ можлива, де окрôмъ политичного союза е ще и горяча приязнь особиста.

По повитаню сѣли Монархи на стоячѝ передъ дворцемъ конѣ и середъ ентузіястичныхъ окликôвъ численнои публики поѣхали вôльнымъ крокомъ въ мѣсто.

Вôдъ дворця ажь до тріюмфальныхъ ворôтъ творили шпаліръ ветераны и рôжнѝ товариства зô своими вôдзнаками и музиками. Переѣздъ Монархôвъ черезъ мѣсто тревавъ чверть годины. Цѣсарь Вільгельмъ ѣхавъ по правôй сторонѣ. Коли Монархи переѣзджали черезъ тріюмфальнѝ ворота одушевлене публики дôйшло до кульмінаційнои точки. Цѣле мѣсто пристроене святочно и удекорuване хоругвами о австрійскихъ, нѣмецкихъ, прускихъ и саскихъ барвахъ. Цѣлый переѣздъ Монархôвъ черезъ мѣсто, бувъ однымъ рядомъ ненастанныхъ овацій ентузіястичныхъ.

Переѣхавши мѣсто, Монархи удали ся разомъ на т. зв. Пуркервізе, де Ихъ выжидали архікнязѣ Ихъ цѣс. Выс. Альбрехтъ, Вільгельмъ и Райнеръ, дальше шефъ ґенерального штабу и управительство маневрôвъ, на чолѣ першои дивізіи кавалеріи и 49 бриґады пѣхоты. Цѣсарь Вільгельмъ повитавъ сердечно архікнязѣвъ, вôдтакъ повитавъ ласкаво шефа ґенерального штабу, а потôмъ разомъ зъ Є. Вел. Цѣсаремъ Францъ-Іосифомъ вôдбувъ перeглядъ войска, котре вôддавало Монархамъ войсковѝ почести. По скôнченôмъ перегдядѣ вôдъѣхали Монархи разомъ на поле маневрôвъ.

Всѣ три Монархи и саскій наслѣдникъ престола були вчера на маневрахъ и слѣдили пильно за кождою ихъ фазою. Войско мимо великои спеки держалось дуже добре. Коли Є. Вел. Цѣсарь вертавъ зъ гостями до Шварценавъ, були всѣ мѣсцевости, черезъ котрѝ Монархи ѣхали, торжественно украшенѝ, а народъ витавъ Ихъ всюды зъ великимъ одушевленемъ. Приѣхавши до замку, оглянули оба Монархи почетну компанію, а музика войскова заграла имнъ нѣмецкій. Цѣсарь Вільгельмъ подавъ намѣстникови руку и подякувавъ ему за приняте.

Ґр. Кальнокій и ґенер. Капріві не брали участи въ маневрахъ, лишь черезъ цѣлый день були на замку Мейчесъ. Вечеромъ приѣхали они були на дворскій обѣдъ до Шварценавъ, на котрый ще бувъ запрошеный и нѣмецкій амбасадоръ кн. Райсъ.

Переглядъ политичный.

Пôсля вѣденьскихъ ґазетъ поѣдуть пôсля дотеперѣшного розпорядженя зъ Є. Вел. Цѣсаремъ до Праги міністры ґр. Фалькенгаймъ и марк. Бакегемъ. Въ подорожи до Ліберца прилучить ся такожъ и міністеръ просвѣты, дръ Ґавчь. Міністеръ Пражакъ не буде супроводжати Монарха, що въ кругахъ политичныхъ уважають за певну ознаку, що становище бар. Пражака есть захитане. Говорять, що

— Я не пôйду, — вôдворкнула она уперто, а еи бѣлѝ зубы такъ и заблысли, бо она ними трохи клапала. Дрожачи вôдъ холоду запняла на собѣ намѣтку.

— Мусишь вертати, — сказавъ старшій начальникъ, — бо то иде о нашѝ головы.

Дѣвчина здвигнула плечима та споглянула на начальника, але якимись такими дивными очима, що вôнъ ажь вôдозвавъ ся: Та хиба ходи и сѣдай собѣ коло мене на возѣ. Я тебе повезу до дому.

— Ей, пане начальнику! Ей пане начальнику! — остерѣгавъ Пороснокій мелянхолічно. — Що вы робите?

— На мою одвѣчальнôсть!

— Молодôсть — буйнôсть, — промуркотѣвъ Инокай.

— Очи у Цінны знову засвѣтились, а зъ нихъ пробивалась така щира вѣрнôсть, якъ у пса. Вôдтакъ однымъ легкимъ скокомъ выскочила якъ та дика кôтка на вôзъ до начальника.

Возы рушили знову зъ мѣсця.

— Тобѣ холодно, — вôдозвавъ ся Лестякъ, надслухуючи, якъ она вôддыхае. Опôсля вытягнувъ зъ воза султаньскій кафтанъ та накинувъ ѣй на колѣна. Вôнъ приложивъ ѣй руку до чола, оно було трохи горяче, але таке гладоньке, що ажь радôсть брала его доторкатись. Въ начальнику почала кровъ перевертатись.

— Нема то щасливѣйшого чоловѣка на свѣтѣ — вздыхавъ тымчасомъ на першôмъ возѣ панъ Инокай, — якъ панъ Христофъ Аґостонъ, котрый забезпечивъ свое горло забравшись до Вацова.

— Нема то щасливѣйшого чоловѣка на свѣтѣ, — вздыхавъ на послѣднôмъ возѣ старшій пастухъ вôдъ волôвъ, говорячи до пастуха вôдъ коней, — якъ той нашъ панъ начальникъ; бо вôнъ розсмаковуесь въ червоныхъ губкахъ циганочки и мѣряе рукою еи хороше гнучке тѣло.

— Скажи менѣ, Цінно, — розпытувавъ начальникъ, — якъ ты утекла?

— Я пôдмовила старого Турка, що стерѣгъ дверей абы вôнъ спавъ, и вôнъ заснувъ.

— А якъ же ты могла розмовитись зъ нимъ по турецки?

— Я здоймила намисто зъ шиѣ и дала ему.

— А тамтѝ другѝ?

— Я и тамтыхъ пôдмовляла, але они не хотѣли ити зô мною. Казали, що дома мусѣли бы ходити на заробôтки а тамъ мають знаменитый обѣдъ, печеню и трояки роды найсмачнѣйшихъ овочѣвъ. Може навѣть и кулешу тамъ мають. Я вже не чекала вечерѣ.

— Тажь ты прецѣ пôйшла охотно зъ нами.

— Бо менѣ суknѣ сподобались.

— А теперь вже натѣшилась ся ними.

— Ажь менѣ опротивѣли, волѣю свои лахи.

— Ой, ой! — сказавъ начальникъ сумно, — ты ще наробишь богато лиха Кечкеметови! Чуешь, Цінно, за тобою будуть шукати!

Она боязько притулилась до начальника и дрожала на цѣлôмъ тѣлѣ, якъ осиковый листъ.

— Не бôй ся, я тебе не покину, коли разъ скажу. Що скажу, то й буде.

Дѣвчина схилилась Лестякови на руку та стала еи цѣлувати и плакала.

Нервово, майже сердито схопивъ молодый чоловѣкъ еи за голову, щобы еи вôдтрутити вôдъ своеи руки и зъ гнѣвомъ вôдозвавъ ся: „Тажь я не священикъ!“ Але коли вôнъ пôднѣсъ головку дѣвчины, зачало все доокола него крутитись, звѣзды бѣгали передъ его очима, здавало ся, що вôзъ пôдъ нимъ перeверне ся и вôнъ, забувшись, притиснувъ красну головку до своеи груди. Наразъ зробилось ему якось маркотно . . . . и вôнъ знову еи пустивъ.

— Та бо якій бѣсъ тобѣ ставъ ся, Цінно? Май розумъ та не цѣлуй мене въ руку, бо привяжу тебе косою до воза, такъ, щобы-сь не могла головою рушити. Якъ то ты можешь чоловѣкови голову завернути!

И жартуючи взявъ вôнъ еи за густу мягку косу.

— Ну, що, привязати еи до воза?

— Якъ хочете, сказала дѣвчина лагôдно и спокôйно.

бар. Пражакъ має незадовго уступити и старає ся о высокій урядъ судейскій, котрый въ найблизшôмъ часѣ завакує — що однакожь на ту посаду выглядано вже нашу особу.

Въ Россіи вырынула теперь знову на верхъ справа внутрѣшнои кольонізаціи, котра найбôльше зможе вôдбити ся на Украиньскихъ Русинахъ. Ото правительство россійске носить ся зъ гадкою переселяня россійскихъ селянъ до захôдныхъ ґуберній и думає въ першôй лініи ужити до того ґрунтôвъ державныхъ. На Украинѣ, де рускѣ селяне чимъ разъ больше бѣднѣють, скрѣпивъ бы ся черезъ таку кольонізацію дуже сильно елементъ россійскій.

Справа дарданельска, котра такъ часто була причиною конфліктôвъ межи Туреччиною, а Россією полагоджена мабуть вже на завсѣгды зъ хôсномъ для обохъ сторонъ, але зовсѣмъ не такъ якъ представляли єи тѣ ґазеты, котрѣ всюды и завсѣгды вѣтрять лишь замахи на миръ европейскій. Зъ турецкихъ вѣродостойныхъ жерелъ доносять теперь такъ: Непорозумѣнє межи Россією, а Туреччиною походило зъ вôдси, що кораблѣ чорноморскои добровольнои фльоты, котрѣ удержують дорогою черезъ Дарданелѣ торговельнѣ зносины межи Одесою и Владивостокомъ и перевозили иногды и россійскихъ воякôвъ, що вôдводили засудженыхъ на поселенє або въ каторгу на далекôмъ Всходѣ. Часомъ везли они такожь и рекрутôвъ, призначеныхъ до ґарнізонôвъ въ Сибіри або привозили зъ вôдтамъ выслуженыхъ воякôвъ. Теперь настала така умова, що коли россійскѣ кораблѣ будуть мали перевозити такихъ воякôвъ, то россійске посольство за кождый разъ повѣдомить о тôмъ Порту а та дасть тымъ кораблямъ право свободного переѣзду. Що до повертаючихъ воякôвъ, котрѣ ѣдуть безъ оружія, то Порта позволить имъ свободно переѣзджати на само заявленє команданта корабля. Въ турецкихъ кругахъ зазначують при тôмъ и то, що та умова вôдповѣдає истнуючôй угодѣ бо лишь управильняє деякѣ подробности стану рѣчей, якій вже вôдъ многихъ лѣтъ истнує. При тôмъ треба мати и то на оцѣ, що кораблѣ, котрѣ ѣдуть пôдъ фляґою торговельною, мають уважати ся кораблями торговельными.

Въ турецкôмъ кабинетѣ настали великѣ змѣны. Зъ Константинополя доносять урядово: Великій везиръ Кіямилъ-паша дôставъ дімісію а на его мѣсце именованый везиромъ Джеватъ-паша, ґубернаторъ Креты; Джемаль-еффенді ставъ шейкъ-илъ-исламомъ; Різа-паша дотеперѣшный командантъ войсковый въ Илдізъ-Кіоску именованый міністромъ войны; Ріфатъ-паша, ґубернаторъ Смирны, именованый міністромъ дѣлъ внутрѣшныхъ; Ґаліфъ-паша ґубернаторъ Солуня міністромъ евкафу; Цуді-паша міністромъ просвѣты; Магмутъ-паша, ґубернаторъ Брусы міністромъ роботъ. Дотеперѣшный президентъ рады державнои, Аріфі-паша дôставъ вправдѣ такожь дімісію але на его мѣсце ще нѣхто не именованый. Різа-паша буде тымчасомъ ажь до приѣзду Джевата-пашѣ заступати вел. везира.

Новинки.

— **Громадѣ Воляна** въ львôвскôмъ повѣтѣ удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 злр. на будову школы.

— **До ряду головныхъ урядôвъ податковыхъ** будуть зачисленѣ зъ днемъ 1 жовтня с. р. уряды податковѣ: въ Бережанахъ, Стрыю, Сяноку, Яслѣ, Решовѣ, Вадовицяхъ и Сучавѣ.

— **Дръ Іосифъ Олеськôвъ**, дотеперѣшный асистентъ при школѣ рôльництва въ Дублянахъ, именованый головнымъ учителемъ господарства при семінаріи учительскôй у Львовѣ.

— **„Таку мысль дôстала“.** Въ Калуши живе, мѣщанка, Марія Падраґа, що нехотячи по смерти нѣкому своєю памятью мутити спокою, постаралась вже за житя сама о хрестъ на своѣй могилѣ, котрый и стоить готовый на кладовищи, зъ таблицею и такою написею: „Сей крестъ съ оружила Марія Падраґа таку місль дѣстала аби собѣ хрестъ за житя клала а на свѣтѣ такъ думала абімъ тигаромъ нѣкому сѣ нестала би мѣнѣ хрестъ клавъ и за мновъ турбацію по смерти мавъ“.

— **Розбишацкій нападъ.** Въ Каменцѣ коло Нового Санча напали 20 серпня незнанѣ злочиники на будника зелѣзничного и обрабували его зъ грошей въ сумѣ 20 злр., котрѣ вôнъ дôставъ бувъ на выплату робôтникôвъ, потовкли, поперерѣзували єму жилы въ рукахъ, а вôдтакъ привязали до „вайхи“ и оставили на середъ насыпу, де вôнъ мôгъ найти смерть пôдъ колесами поѣзду. На щастє машиністъ надходившои льокомотивы спостерѣгъ будника и выратувавъ вôдъ смерти. За злочиниками шукають жандармы.

— **Скаженина.** Въ околицяхъ Перемышля проявляє ся часто скаженина помѣжь псами. Онгды въ самôмъ Перемышли покусавъ скаженый песъ одного коня и трохъ псôвъ.

— **Завернули въ Америки.** Американьске правительство завернуло послѣдний транспортъ жидôвъ зъ Америки назадъ до Европы. Въ Галичинѣ позавязувало було жидôвске товариство Alliance Israelite комітеты, котрѣ що тыждня высылали жидôвъ до Америки. Теперь комітеты дôстали телеґрафічне завѣдомленє, щобы бôльше жидôвъ не высылати до Америки бо завертають.

— **Електричну зелѣзницю** мають ладити помежь мѣстами Вѣднемъ а Будапештомъ. На цѣлôй дорозѣ буде лишь двѣ головнѣ стациі и чотиры перестанки для вывязуваня електрики. Цѣлу дорогу помѣжь обома мѣстами перелетить поѣздъ, зложеный лишь зъ одного воза на 48 осôбъ въ 75 мінутахъ (5 чвертей годины) т. є. зъ поспѣхомъ 240 клметр. на годину (поверхъ 30 миль).

— **Снѣгъ** упавъ бувъ дня 21 серпня въ Сенъ Морісъ въ Швайцаріи такъ, що покрывъ околичнѣ горы, лѣсы, цѣлу мѣсцевôсть и навѣть усѣ дороги.

— **Комічна похибка друкарска** сталась у вчерашнôмъ фейлетонѣ въ нотцѣ де такъ сказано: Мекка и Медіна, два святѣ у Туркôвъ мѣста, спорять зъ давенъ давна зъ особою (повинно бути: зъ собою о) турецкого пророка Магомета. Хибажъ то не комічно выглядає спорити зъ особою, когда жила въ 571 роцѣ отже якъ разъ 1320 лѣтъ тому назадъ?

Господарство, промыслъ и торговля.

Въ перемышляньскôмъ: пшениця 400, жито 350, овесъ 560, ячмѣнь 150—480 клґр. зъ морґа; горохи, гречки, кукуруза и бульбы середнѣ; выка, просо, бобикъ и конюшина краснѣ, бульбы гниють, а до того, якъ намъ свѣжо доносять, декуди чинять величезнѣ шкоды мыши, котрѣ особливо горохи та выки въ сѣчку обертають и хомяки, котрыхъ лучало ся подыбувати по 7 въ однôй ямѣ. Въ рогатиньскôмъ жито дає 450 клґр., а пшениця 10 копъ зъ морґа; овесъ не зôбраный, выдатнôсть ячменю мала. Въ бережаньскôмъ дає пшениця зъ морґа 8—12 копъ, жито 5—8 копъ (60—80 клґр.), ячмѣнь 6—8 копъ; горохъ, просо, гречка и кукуруза середнѣ, ленъ, коноплѣ, выка, бобикъ хороший, бульбы недорôднѣ. Въ калускôмъ жито и пшеницю треба було перекошувати, бо хопты глушили, лѣто зовсѣмъ не сприяло, а вкôнци мыши наробили великихъ шкôдъ. Пшениця дала 4—10, жито 2—8, овесъ 2—10, ячмѣнь 6—10 копъ зъ морґа, а и намолотъ слабый; горохъ середний, картофлѣ слабѣ, проче уйде. Въ станіславôвскôмъ пшениця дала 10 до 12 копъ по 60 клґр., жито 8—10 по 60 клґр., овесъ 12—15, ячмѣнь 8—10 копъ зъ морґа; горохи, выки, гречки, буракы краснѣ, кукуруза дуже красна, бульбы середнѣ. Въ коломыйскôмъ пшениця дала пересѣчно 384, жито 250 клґр., овесъ и ячмѣнь выдають доста добре 6, 9 и 7—10 а навѣть бôльше копъ зъ кôрця высѣвку; рѣпаку сѣють щороку менше. Въ косôвскôмъ намолотнôсть мала, особливо пшеницѣ и жита; пшениця дає зъ морґа 120 клґр. а таксамо и жито; овесъ 548, добрый ячмѣнь 624 клґр. Въ снятиньскôмъ пшениця дає зъ морґа 600—700, жито 560—640, овесъ 600—700, а ячмѣнь навѣть 700—1000 клґр.

(Дальше буде.)

Торгъ збôжемъ.

3 вересня	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	9·50—11	9·50 11·—	9·—11·—	9·60 11·—
Жито	8·——9·—	8·——9·50	9·——9·—	8·50—9·—
Ячмѣнь	7·——7·30	6·——6·75	5·75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·50—7·85	7·——7·50	6·90—7·15	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13.—	12·—13·—	12·25 13·60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 17·— до 17·75 зл.

Жито пошукує ся.

Хмель вôдъ 55·— до 60·— за 56 кильо.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Шварценавъ 4 вересня. Прибочный лѣкарь нѣмецкого цѣсаря, Ляйтгольдъ, упавъ на маневрахъ зъ коня, але лишь легко потовкъ ся.

Букарештъ 4 вересня. Король выѣхавъ въ супроводѣ президента міністрôвъ, секретаря рады міністеріяльнои и управителя доменъ коронныхъ, та двохъ полковникôвъ до Венеціи.

Копенгаґа 4 вересня. Вел. кн. Юрій выѣхавъ черезъ Гамбурґъ на полудне для поратованя здоровля.

Парижъ 4 вересня. На вѣсть, що до Солуня мають прибути италіяньскѣ, анґлійскѣ и французскѣ кораблѣ доказує Siecle, що участь Франціи въ демонстраціи не єсть вôдповѣдна, бо султанъ зъ власнои ініціятивы предпринявъ якъ найстрогійшѣ мѣры противъ розбишацтва.

Софія 4 вересня. Поголоска, яка розôйшлась була на берлиньскôй біржи, що нѣбы то Стамболова убито, єсть зовсѣмъ безосновна. Стамболовъ жиє, єсть здоровъ и перебуває теперь въ Тирновѣ.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

— Нѣ, нѣ, не бôй ся, не привяжу. Я думаю о чôмъ иншôмъ.

Довгій часъ сидѣли они мовчки. Лестякъ часто потиравъ собѣ чоло рукою.

— Я думаю о тôмъ, — сказавъ вôнъ ѣй вôдтакъ до уха, — якъ бы то тобѣ обрѣзати косу ажь при самôмъ сподѣ.

Цінна выдивилась на него, а очи єи ще и въ темнотѣ свѣтили ся.

— Прихились близше до мене, Цінно, щобы вôзникъ не чувъ. Притули ухо ажь до лиця менѣ. Ще близше. Не бôй ся, я тебе не поцѣлую.

— Про мене и цѣлуйте.

— Тобѣ треба конче волосє обтяти.

— Про мене и обôтнѣть.

— Але вôдтакъ мусишь зъ воза злѣсти...

Дѣвчина порушилась чогось неспокôйно

— Бо за тобою будуть шукати, а я не маю на тôлько силы, абы тебе боронити. Хто знає, що ще и зô мною стане ся. Мене жде якесь нещастє. Мусишь злѣсти и то конче.

— Та чого?

— Бо султанъ, бачишь, або паша зъ Буды бôльше значить, якъ начальникъ зъ Кечкемету. Колибъ у мене була бôльша сила, якъ у нихъ, то ты бы теперь лишила ся при менѣ и анѣ волосъ зъ головы бы тобѣ не спавъ.

— Я васъ не розумѣю.

(Дальше буде.)

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.